

A Kúria a dr. Viszló László Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Viszló László ügyvéd) által képviselt ... felperesnek - a Szabó és Szabó Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szabó Gyula ügyvéd) által képviselt ... Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatala alperes ellen köztisztviselői jogviszony megszüntetése jogellenességének megállapítása iránt a Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 2.M.242/2011. szám alatt megindított és másodfokon a Szolnoki Törvényszék 4.Mf.20.703/2012/5. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán a 2014. január 15-én megtartott tárgyaláson meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Kúria a Szolnoki Törvényszék 4.Mf.20.703/2012/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 40.000,- Ft (Negyvenezer forint) és 10.800,- Ft (Tízezer-nyolcszáz forint) áfa felülvizsgálati eljárási költséget, továbbá az államnak külön felhívásra 503.160,- Ft (Ötszázháromezer-egyszázhatvan forint) felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint ... Város Önkormányzat Képviselő-testülete a felperest 2011. január 1-jétől kezdődően három hónapos próbaidővel jegyzői munkakörbe kinevezte. 2011. március 31-én a képviselő-testület ülést tartott, a nyilvános ülés befejezése után pedig a polgármester javaslatára zárt tanácskozást, melynek szünetében a polgármester közölte a felperessel, számíthat rá, hogy jogviszonyát próbaidőn belül megszünteti a képviselő-testület. Az ezt követően folytatódó zárt ülésen készült jegyzőkönyv szerint a felperes előadta, hogy bár a próbaidő kikötése nem volt jogszerű, annak következtében élhet a próbaidő alatt azzal a bejelentéssel, hogy nem kíván az önkormányzatnál dolgozni és ezt ezennel megteszi. A 2011. április 1-jén kelt, a polgármester által aláírt irattal az alperes közölte a felperessel, hogy a munkáltatónál fennálló közszolgálati jogviszonyát próbaidő alatt azonnali hatállyal megszünteti. A megszüntetés időpontjaként 2011. április 1. napja került feltüntetésre és az irat tartalmazta azt is, hogy az indokolást ... város képviselő-testületének 2011. március 31-én megtartott soron kívüli zárt testületi ülés anyaga tartalmazza.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a 2011. április 1-jén kelt okirattal a közszolgálati jogviszonyát jogellenesen szüntette meg. Hivatkozott rá, hogy a kinevezésében a próbaidő kikötése érvénytelen volt, a polgármester megtévesztéssel bírta rá a 2011. március 31-i zárt ülésen nyilatkozattételre, zaklatott, sokkos állapotba került azon közléstől, hogy a képviselő-testület fel fogja őt menteni. A próbaidő érvénytelen kikötése folytán a közszolgálati jogviszonya azonnali hatállyal való megszüntetésére nem volt lehetőség.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Hivatkozása szerint a próbaidőt közös megállapodással kötötték ki a felek. A felperes 2011. március 31-i nyilatkozatát lemondásnak kell tekinteni, mellyel a felperes a jogviszonyát azonnali hatállyal megszüntette. E nyilatkozata érvényességét pedig határidőn belül nem támadta meg.

A Szolnoki Munkaügyi Bíróság 2.M.242/2011/33. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 838.600,- Ft felmentési időre járó átlagkeresetet és 3.354.000,- Ft végkielégítést, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Indokolása szerint a felperes kinevezésében kikötött próbaidő a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (Ktv.) 14. § (4) bekezdésébe ütközött, ennél fogva érvénytelen. Ugyanakkor álláspontja szerint az alperes részéről a próbaidőre vonatkozó megállapodás hiányában a kinevezésre nem került volna sor, így a felperes kinevezése ugyancsak érvénytelen. Ennél fogva az elsőfokú bíróság a felperes jogviszonyának megszüntetését az érvénytelen közszolgálati jogviszony felszámolásának tekintette azzal, hogy az érvénytelenség kialakulása az alperes magatartására volt visszavezethető, ezért az érvénytelenség jogkövetkezményei körében a felmentés esetére járó juttatások megfizetésére kötelezte az alperest.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes és az alperes is fellebbezett. A felperes kifejtette, hogy jogviszonyát írásban nem szüntette meg, a jogviszonyt megszüntető nyilatkozatot tartalmazó jegyzőkönyvet nem írta alá, jogviszonyát az alperes szüntette meg jogellenesen a próbaidő alatt. Álláspontja szerint csak a próbaidő kikötése volt érvénytelen, nem a kinevezés, ezért az alperesi jogviszony-megszüntetés kapcsán nem az érvénytelenségnek az elsőfokú bíróság által alkalmazott jogkövetkezményei, hanem a jogellenes jogviszony-megszüntetés jogkövetkezményei alkalmazandóak. Az alperes fellebbezésében sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem az előterjesztett kereseti kérelemről döntött, azon túlterjeszkedve állapította meg a kinevezés érvénytelenségét és kötelezte az alperest az érvénytelenség jogkövetkezményeként a felmentés esetére járó juttatások megfizetésére.

A Szolnoki Törvényszék 4.Mf.20.703/2012/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét teljes egészében elutasította, az elsőfokú perköltség összegét felemelte. Rendelkezett az elsőfokú és fellebbezési eljárási illeték, valamint az előlegezett költség megfizetéséről, továbbá kötelezte a felperest az alperes javára másodfokú perköltség megfizetésére.

A törvényszék kifejtett jogi álláspontja szerint a felek között fennálló jogviszonyt nem a munkáltató, hanem a felperes szüntette meg. Kifejtette, hogy a testületi zárt ülésen a felperes tett nyilatkozatot a saját jogviszonya megszüntetésére vonatkozóan, s az alperes a későbbiekben a felperes részére megküldött formanyomtatványon csak rögzítette a jogviszony megszüntetésének tényét. Kiemelte, hogy az alperes által elkészített nyomtatvány utalt arra, hogy a jogviszony megszüntetésének indokát a képviselő-testület zárt ülésének anyaga tartalmazza. Önmagában az a tény, hogy a megszüntetés időpontjául az okirat nem a zárt ülés napját, hanem a következő napot tünteti fel, nem jelenti azt, hogy a jogviszonyt az alperes szüntette meg. E körben a törvényszék elfogadta az alperes azon okfejtését, mely szerint a felperes 2011. március 31. napját teljes egészében ledolgozta, így igényt tarthatott arra a napra a bérére, ezért tüntették fel a megszűnés időpontjául az ezt követő napot. Kifejtette a törvényszék, hogy az alperes fellebbezésében helyesen hivatkozott arra, hogy a felperesnek nem volt a felek között létrejött közalkalmazotti jogviszony érvénytelenségének megállapítására irányuló kereseti kérelme, így ez nem képezhette a bíróság vizsgálatának tárgyát. A felperes által hivatkozott próbaidő kikötésére vonatkozó rendelkezés érvénytelensége, vagy érvényessége is csak a felperesi jogviszony megszüntetésére vonatkozó alperesi nyilatkozat esetében lenne jogilag releváns, a kereseti kérelem elbírálása szempontjából annak nincs jelentősége, hogy a felperes jogviszonyt megszüntető nyilatkozata mennyiben felel meg a Ktv. rendelkezéseinek, mert ez nem képezte a jogvita tárgyát, a felperes a saját nyilatkozatát keresetével nem támadta.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a keresetének megfelelő új döntés meghozatalát, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára történő utasítását kérte. Érvelése szerint jogszabálysértő a másodfokon eljáró bíróság azon álláspontja, hogy a jogviszonyát ő szüntette meg. E körben kifejtette, hogy szóban tette meg nyilatkozatát, így az érvénytelen, joghatás ahhoz nem fűződhet. Nyilatkozata akarati hibás volt, nem állt szándékában a jogviszonya megszüntetése és mivel a próbaidő kikötése semmis volt, jogszerűen a jogviszonyát a Ktv. 15. § (2) bekezdés e) pontja alapján sem szüntethette meg.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem a következők szerint nem alapos.

A felülvizsgálati kérelem szerint a jogerős ítélet jogszabálysértő, mert egy kikényszerített, joghatás kiváltására objektíve alkalmatlan felperesi szóbeli nyilatkozatra alapozta a kereset elutasítására vonatkozó döntését.

A másodfokú bíróság azon jogkövetkeztetése, mely szerint a jogviszonyt a felperes szüntette meg, nem jogszabálysértő.

A perbeli bizonyítékok alapján helytálló az a jogerős ítéleti megállapítás, miszerint a 2011. március 31-i zárt testületi ülésen a felperes a jogviszonya megszüntetésére vonatkozóan kifejezett szóbeli nyilatkozatot tett, amit a felülvizsgálati kérelmében a felperes maga sem vitatott, csupán arra hivatkozott, hogy a megtett jognyilatkozata joghatás kiváltására alkalmatlan volt, egyrészt mivel azt nem foglalta írásba, másrészt mivel a próbaidő kikötése érvénytelen volt, így a próbaidő alatt érvényesen azonnali hatállyal a jogviszonyát jogszerűen megszüntetni nem tudta, az szándékában sem állt, nyilatkozatát a polgármester kényszerítette ki.

A per tárgyát nem a felperes jogviszonyt megszüntető nyilatkozata érvényességének vizsgálata képezte, így nincs perbeli jelentősége annak, hogy a felperes nyilatkozata jogszerű, vagy jogellenes volt, a jogviszonyt megszüntető nyilatkozat megtételének ténye releváns. Az írásbeliség megsértésével tett nyilatkozat is kiváltja a jogviszony megszüntetését. Ettől eltérő kérdés annak jogellenessége.

Az előbbiekre tekintettel nincs jelentősége annak sem, hogy a próbaidő kikötése érvényesen, vagy érvénytelenül történt, az érvénytelenség csupán azt eredményezhette volna, hogy a felperes jogellenesen szüntette meg a jogviszonyt, azonban a nem vitatott nyilatkozata a joghatást ez esetben is kiváltotta. Megalapozottan fejtette ki a törvényszék azt is, hogy mivel a felperes a saját nyilatkozata érvényességét nem támadta meg, vizsgálható sem volt, hogy annak feltétele fennállt-e, a jognyilatkozata megtételére miért került sor.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság határozata jogszerű volt, ezért a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte

a felülvizsgálati eljárási költség és a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.

Budapest, 2014. január 15.

*Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Dr. Bicskei Ildikó s.k.
előadó bíró, Sipőczné Dr. Tánczos Rita s.k. bíró*

A kiadmány hitelével:

kúriai tisztviselő